XIX-ik évfolyam. 38-ik szám. Kőszeg, 1899. szeptember 17-én.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár: Egész évre 4 frt = 8 korona, félévre 2 frt = 4 korona, negyedévre 1 frt — 2 korona. Egyes szám ára 10 kr. = 20 fillér.

Felelős szerkesztő: WITTINGER ANTAL. Kiadó és laptulajdonos: FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reclamátiók a kiadótulajdonoshoz, Feigl Gyula nyomdászhoz (városkör 81) intézendők. Nyiltter sora 40 fir. — Hirdetések nagyság szerint.

A ruthének szerepe a közgazdaságban.

A magyar törzs szivósságáról és elpusztíthatlanságáról tanuskodik az a körülmény, hogy a sok szász, oláh, ruthén, tóth, szerb, s horvát között, akik hazánkban megtelepedtek, a magyar el nem veszett, hanem megőrizte fajjellegét, nyelvét és magyar érzelmét. — Századok óta élünk mi magyarok a sok nemzetiség között, de — hála Isten — az idegen befolyás a magyarra nem hatott.

A telepítések a magyar fajt nem veszélyeztették, ma sem veszélyeztetik, s így a jövőben sem kell attól tartani. Mindazonáltal a telepítéseknél óvatosnak kell lennünk közgazdaságunk érdekében.

Mi céljuk volt a telepítéseknek? A telepítéseknek főkép közgazdasági célja volt, — ez a cél; a termelési tényezők szaporítása. Azért telepítettek királyaink és kormányaink, hogy a termőketlen területek a települtek munkájával termő területekké változzanak át, hogy ezáltal a közgazdasági fejlődés jelentékenyen előbbre vitessék.

A kívánt eredmény azonban nem következett be! Csakis a szászok váltak be, mint munkás, szorgalmas nép, habár nem is lettek magyarokká, s fajuk nem asszimilálódott át, mégis közgazdaságunk fejlődéséhez hozzájárultak, munkájukkal szaporítván a termőterületeket.

Sajnos azonban, hogy ezzel szemben teljesen eredmény nélkül jártak azok a kísérletek, melyek a ruthén nép lakta északkeleti magyar megyéket a közgazdasági fejlődésre alkalmassá akarták tenni; a nem rég megindult akció sem lesz eredményes, mert ha igaz is az, hogy a ruthének nem agitálnak, nem politizálnak, — de az is igaz hogy közgazdaságilag improduktivek maradtak s maradnak.

Olyan a különbség a kettő között, mint egy ügyetlen ujonc, s egy jó katona között. — Ha az az ujonc sohasem megy is ki a laktanyából, soha sem szegi meg a szolgálati szabályokat, — de ügyetlen, — akkor az katonai szempontból semmit sem ér, legfölebb jó lesz tiszti szolgának, avagy szakácsnak. Az a jó katona pedig, a ki hébekorba engedély nélkül kimarad is, és büntetésre is tesz szert, mégis csak jó katona, s békében, háboruban jó szolgálatot tesz helyes vezetés mellett.

Épen ez a nézetem a ruthénekről s a szászokról. — A szászok erősen ágitálnak a magyarság ellen, de dolgoznak, s közgazdasági téren produkálnak, a ruthének pedig nem ágitálnak, de nem is dolgoznak, s így közgazdasági szerepük nincsen.

Kérdem — melyik nemzetiség mozdítja elő közgazdasági fejlődésünket? — A szász igen, de a ruthén nem.

Nem is olyan régen nagy éhiuség volt a ruthének között, — országszerte sajnálat tárgyát képezték, s felsegélyezésükre élénk agitáció indult meg, melynek tevékenysége létesítette meg ott az állattenyésztést. A ruthének éheztek, — de azok most is éheznek a mi fölfogásunk szerint és, ha gyökeresen meg nem változnak, sohasem fognak másképp élni, mint most élnek.

Tessék csak elképzelni, nem-e éhséggel határos állapot az, ha éveken át más nem jut a gyomornak, mint kukorica és napraforgó-olaj? Mikor egész vidéken más nincs, mint kukorica és napraforgó?

A ruthének soha másképp nem éltek, s így inségük hire csak a humanismus képzelődésének kifolyása.

Személyesen szerzett tapasztalatból meggyőződtem, hogy a ruthéneknek isteni dolguk van. Ők nem szántanak, nem trágyázzák földjeiket, nem kaszálnak ők: csak aratnak. A kukorica és napraforgó magától megterem, a ruthén csak kényelmesen várja, míg termése megérik, akkor aztán arat és terméséből megél. Ő boldog, ha nem kénytelen dolgozni, — heverve legelteti pár tehenét s várja a jó szerencsét.

Pedig földjüknek jó része nem is oly terméketlen. A határos magyar községek ugyanoly minőségü földjében a buza is megterem, mert itt dolgoznak; csak ott, hol a ruthének laknak, nem terem semmi egyébb, mint kukorica, napratorgó.

Megérdemli-e az a nemzetiség, amely közgazdaságilag nem funkcionál, hogy ingatlant bír? — Nem. —

A nemzetiségek ügye nemcsak faji szempontból, hanem közgazdaságilag is figyelembe veendő.

Ha akadna magyar vállalkozó, aki a ruthénektől ingatlanokat vásárolna, s oda munkás, dolgos fajt telepítene, — közgazdaságunkat hathatósan előbbre vinné.

Hisz oly értéktelen ott az ingatlan, hogy holdját 25—30 forintjával adnák; mily kevés áldozattal lehetne ott sok szegény családot jómoduvá

TÁRCZA.

Egy vén asszony.

Irta: Paul Schönthan.

A gőzerőt korunkban ezer meg ezer ember veszi igénybe, hogy bekalandozhassa a világot. A körutazási jegyek, a külön-, kéj-, háló-, étkező-, luxus- és villámvonatok készséggel állnak az utazás dühétől elragadt közönség rendelkezésére és nehézkes őseink, kik csak érett megfontolás után s akkor is bizonyos ünnepiességgel szálltak a postakocsiba, ugyancsak ámulnának, látván, mily gyorsan, mily könnyelműen határozzuk el magunkat az utazásra.

Azt lehetne hinni, hogy a németek — a kik pedig minden csekélységből tudományt faragnak — az utazás elvi meghatározására is ügyet vetnek, de mindeddig még nem jelent meg mű a könyvpiacon, mely az „Utazás kátéja" vagy „Az utazás tudományának alapvonalai" cimet viselné.

Ha mi a legelső, utunkba akadó kupéba belepréseljük magunkat, ott fázunk, unatkozunk, elalszunk és éhezünk, hogy ezek után szinte kerékbe törötten érkezünk meg a célhoz, — ez nem nevezhető utazásnak. Otthonosnak kell éreznünk magunkat a kocsiban, mint az az egyszeri utazó ügyuök, ki a Semeringen való átutaztában a robogó vonaton tökéletes ruhacseréhez fogott, persze azt hivén, hogy a hosszú alaguton át sikalma lesz e kényes művelethez. Tévedésből azonban a rövid alagutat választotta.

Egy ujonc avagy egy műkedvelő az utazás terén, a ki nem juthat saroküléshez és nyitott ablakát se tudja megvédeni, mindig sajnálatos benyomást kelt bennem, mert a magam kezdő korára emlékeztet vissza, ámbár még a legkiművelteb „utazó művészszel" is megesik néha olyasmi, a mi számitásán kivül esik.

Évek előtt az osztrák vasut G—K. vonalát több hónapon keresztül igénybe vettem és itt töltöttem inaséveimet mint utazó. A kalanzok — szivélyes és megközelíthető egyének — többnyire szenvedélyes vagy legalább is alkalmi dohányzók voltak és igen tiszta megkülönböztetést tudtak tenni egy pénzen vásárolt rossz szivar s egy ajándékba kapott jó havanna között. Nekem, tulzás nélkül mondhatom, személyi rokonszenv folytán többféle előnyt nyújtottak. Éjszakai nyugalmamat minden lehető módon biztositották és mindenféle alkalmatlanságot, mint pl. élcelő vigéceket, kutyatulajdonost stb. távoltartottak tőlem. Birói kifejezéssel élve, „izoláltak" engem.

A vonat rendesen éjfél után két perccel érkezett meg. Egyszer azonban a lehullott nagy hó jóval késleltette és én, valamint több paraszt utas, fázva, türelmetlenül várakoztunk a hideg, elhagyott állomáson.

A vonat végre berobogott s a G.-ben való tartózkodás a késés folytán megrövidült. A konduktorok ide-oda futkostak, a kocsi-ajtók ki- becsapodtak s a helyzetet éles hófuvás tette türhetlenné. Jó magam egy előttem eliramodó kalauzt csiptem el a kabátja szárnyánál fogva és odasugtam neki.

— Hallja-e, aludni akarok!

A megszólitott figyelmesen reám nézett (valószinűleg fölismert,) s aztán egy homályos kupéba tolt be engem, hol egy összekuporodott, látszólag asszonyi alakkal találtam magamat szemközt, ki mélyen aludni látszott s igy nem is vett tudomást jöttömről. Midőn a kalauz később jegyet jött bélyegezni, sajnálatát fejezte ki előttem, hogy nem tudott számomra jobb helyet szerezni; úgy is ez lévén az egyedüli fűtött kocsi a vonaton. En kérdő tekintetet vetettem hallgatag utitársam felé a szögletbe, mire a kalauz feleletképpen igy mormogott:

— Ez vén asszony!... nyugodtan alhatik tőle... jó éjszakát.

Felhajtott báránybőr gallérjába temetve fejét, a kilincset óvatosan megnyomta és tovább folytatta kényelmetlen útját a külső futóhágcson

A vén asszony halkan hortyogott. Bőröndön után nyulva, csakhamar előkészületeket tettem az éjszakához.

Mily praktikus fickók ezek az amerikaiak: mennyire értik az utazást! Minő pompás úti készülékeket köszönhetünk nekik! — Mindenekelőtt felcseréltem hideg, kényelmetlen cipőimet a „nélkülözhetlen, patent utipapucsokkal", bivalyszőrrel bélelve. Azután felfujtam a különböző kaucsuk-párnákat, felraktam magamra a patent uti szemüveget a fényellenzővel; a hópápaszemet, a fülvédőt, a respirátort (az esetleg megakadó lélekzés gyógyitására), továbbá rendbe hoztam a többi apróságot, a melyek által a megszokás embere azon csalódásba ringathatja magát, hogy saját otthonában álmodozik.

A plaide-kendőkbe és shawlokba burkolt öreg mama tovább folytatta mély álmát. Terjedelmes előkészületeim a legkevésbbé sem zavarták álmában, a mi az aggoknál a veszendő életerő jele. Miután Jean Paul tanácsát követve, gondolatban egy párszor tizig számláltam a számokat, csakhamar álomba merültem, melyet a számok monoton, értelem nélküli ismétlése idézett elő .....

Tiszta, napfényes, fehér téli reggelre ébredtem s első tekintetem egy földön heverő kis könyvre esett, melyet nem ismertem magaménak.

Aranyos fődele: „Egy bakás szenvedései s örömei" cimet viselte és nyilván a vén asszony ejtette el azt alvás közben. Erette nyultam, de karom nem volt elég

tenni, — a helyett, hogy Amerikába kivándorolnának. Ha aztán a ruthének vennék kezükbe a vándorbotot, — Isten neki, — de közgazdaságunk csak nyerne. — A ruthének helyzetét senki sem javíthatja meg, csak önmaguk, s minden igyekezet hajótörést fog szenvedni azon, hogy ők közgazdaságilag nem válnak be, nem szeretik a munkát. — Oly nemzetiség pedig nem kell nekünk, a mely nem termel. — A közgazdaság országos érdek, melynek elömozdítása közkötelesség s mely a he ék dologtalanságával mit sem nyer, csak méhek munkásságával fejleszthető. Azért a nemzetiségek kérdését a közgazdaságtól elválasztani nem lehet.

Dr. Sissovics Miklós.

Városi közgyülés.

September havi rendes közgyülését a város képviselő-testülete nem a szabályrendeletileg megállapitott első csütörtökén a hónapnak, hanem az akkori ünnepségek miatt valamivel későbben, mult kedden tartotta meg. Akkor éppen csendesen esett az eső s a képviselőtestület tagjai — egyéb dolog hiányában — jókora számmal látogatták meg a gyülést, mely a következőképen folyt le:

Tipka Ferenc polgármester d. u. 3 órakor nyitja meg a közgyülést, jelentvén ennek, hogy az ág. hitv. evangelikus felsőbb leányiskola felavatásánál városi küldöttséggel vett részt s az ugyanez alkalommal itt időző *Zsilinszky* Mihály közoktatásügyi államtitkárnál tisztelegve, a főgimnázium ügyét ajánlotta pártfogásába. Ezek helyesló tudomásul vétele után a közgyülés hozzájárult a mult pénteken városunkba érkezett vadászzászlóalj fogadására kilátásba helyezett polgármesteri intézkedésekhez és a rendes tárgyak elintézésére tért át.

Elsőben a közeledő városi képviselő-választáshoz igazoló választmányi tagul megválasztott *Endrédi* Gábor helyébe, kinek mandátuma lejáróban van s ki a községi törvény értelmében nem lehet igazoló választmányi tag, egyhangulag *Tuczentaller* Lajost választja meg. Megválasztotta azután a közgyülés a hivatalvesztésre itélt *Prosquill* Péter rendőrkapitányi irnok megüresedett állásának betöltésénél közreműködő kijelölő választmányi tagokat, és pedig *Martinkovits* Mátyás és *Draskovits* Imre képviselőket.

Egy régi, ismert ügy került azután megint a képviselő-testület elé, felebbezés folytán az ugynevezett téglaügy. *Matits* János ugyanis megfelebbezte a közgyülésnek ez ügyben hozott egyik korábbi határozatát, mire a belügyminiszter intézkedésére most ujabb vizsgálat indul meg s ennek teljesitésével a közgyülés *Somogyi* Miklós elnöklete alatt *Czeke* Gusztáv és *Martinkovits* Mátyás képviselőkből álló bizottságot küld ki.

Herold József brünni gyárosnak, ki egy Kőszegen berendezendő gyári iparvállalat ügyében intézett a városhoz megkeresést, hajlandó a képviselő-testület megfelelő telket és a gyár arányához képest bizonyos menynyiségü téglát ingyen, a többit pedig termesztményi áron rendelkezésére bocsátani, de pénzbeli segitésről nem tehet igéretet.

Vasvármegye köztörvényhatósága már másodizben megsemmisiti a város képviselő-testületének ama határozatát, melylyel *Binnyei* István volt rajztanitó 1898. évi julius és augusztus havi fizetését kiutalta. A képviselő-testület most a megye törvényhatóságának megsemmisitő határozatát telebbezi meg.

A Pámer-utcai csatorna-hálózat kiterjesztése és az annál alkalmazott nagyobb átmérójü csövek alkalmazása 550 frtnyi költségtöbbletet okozott, mit e közgyülés egyhangulag megszavaz.

A tanács javaslatára a képviselő-testület a városi vám- és helypénz-jövedelmet a jövőben házilag akarja kezelni, minek keresztülvitelével a tanácsnak megbizást ad.

Kis Károly ipariskolai rajztanitót kit a mult év julius havában alkalmaztak az iskolához ideiglenes minőségben, véglegesitik állomásán.

A képviselő-testület a közoktatásügyi kormány határozata és a győr-tankerületi főigazgatóság átirata értelmében a gimnáziumi ifjuság részére a marhavásártéri Lénárd-kápolna szomszédságában befásitandó játszóhelyet enged át.

Több apró csöpp tárgyat is elintézett még a képviselő-testület, mely aztán rövid másfél órai tanácskozás után szétoszlott.

HIREK.

— **Személyi hirek.** A Lékán nyaraló hercegi házaspár, mely oly kellemes napokat töltött vidékünkön, október elején Budapestre helyezi át szállását. — Dr. *Stagmüller* Károly pápai praelatus, püspöki helynök, mint egyházmegyei főtanfelügyelő csütörtökön a dominikák tanitónőképzőjében lefolyt képesitő-vizsgálaton volt jelen s az nap este visszatért Szombathelyre. — Vasvármegye kir. tanfelügyelője, *Halász* Ferencz kir. tanácsos csütörtökön városunkban tartózkodott s szintén résztvett a tanitónőképző intézetben tartott képesitő-vizsgálaton. — *Petrikovits* Károly posta- és távirda-tanácsos a héten hivatalvizsgálatott tartott a postán.

— **Korchmáros Gáspár** kir. járásbiró hat heti szabadságát folyó hó 18-án fejezi be s azután ujra eltoglalja hivatalát.

Letelt szabadság. *Augusz* János városi jegyző szabadságáról visszatérve, tegnap elfoglalta hivatalát.

— **A királyné emlékezete.** Megboldogult Erzsébet királyasszonyunk lelke üdveért mult hétfőn a kath. plébánia-templomban *Kincs* István városi plébános rekviemet tartott, melyen a polgári hatóságok, a katonai tisztikar itt levő tagjai s a tanuló-ifjusággal nagyszámu közönség vett részt. A templom bejáróinál a helybeli kath. nőegyesület gyászba öltözött tagjai gyüjtő-persely mellett fogadták a templomba lépőket, kik az örökimádás templomára szánt filléreiket adták le s emlékül aldott emlékü királyasszonyunk arcképét kapták. A perselyek körül vasárnap és hétfőn a következő hölgyek foglaltak helyet: Asszonyok: özv. Benda Károlyné, özv. Bottty Vilmosné, özv. Darás Gyuláné, Dohnal Péterné, özv. Ecker Károlyné, Feigl Adolfné, Fuchs Ferenczné, Groszinger Jánosné, özv. Hüberth Károlyné, Kirchknopt Mihályné, Korchmáros Menyhértné, Lauringer Jánosné, Mederl Jánosné, özv. Nykodem Jánosné, Paller Andrásné, Pfeffel Jánosné, özv. Schottné, Tipka Ferencné és Zulavszky Béláné: kisasszonyok: Cerekvitzky Franciska, Gyurász Mária, Hutter Mariska, Klügel Anna, Kranz Mária, Kranz Flóra, Kratochwill Etelka, Lichtenberg Jozefa, Nagy Mária, Nódl Melánia, Prenner Mária, Szaivert Mathild, Szaivert Vilma, Vida Kamilla, Wierer Karolin.

— **Gyujtés eredménye.** A templomainkban mult vasárnap és héttőn felállitott gyüjtő-perselyekbe, melyeknél hölgyeink oly szeretetteljes készséggel asszisztáltak s osztogatták elhalt fejedelmi anyánk arcképeit, 155 frt 54 kr. gyült össze a királyné emlékére emelendő örökimádás templomának szent céljaira.

— **Honvédeink itthon.** Honvédzászlóaljunk a Pápa környékén lefolyt hadgyakorlatokról csütörtök este tél 8 órakor külön vonaton érkezett haza. A zárógyakorlatot ő Felsége ugyan letuvatta, de honvédeink azért mégis az előre kitüzött időben szállhattak vasutra és jöhettek vissza állomáshelyükre. A gyakorlatok az idén igen megviselték a legénységet, mely részint ez egy ideig uralkodott roppant hőségben, majd meg az erős, hideg időben sokat szenvedett.

— **A vadászzászlóalj megérkezése.** A 11. vadászzászlóalj pénteken reggel fel 8 órakor megérkezett uj állomáshelyére, Kőszegre. Fogadására megjelentek a vasuti pályaháznál a helyőrség tisztikara, továbbá a polgári hatóság, *Tipka* polgármester vezetése alatt s nagyszámu közönség. A polgármester üdvözlésére *Schwab* Alfred őrnagy magyarul válaszolt, hangoztatván hogy szivesen jöttek Kőszegre, mely városnak a katonaság körében jó hirneve van. A vadászok ezután *Kovacs* zenekarának indulójával bevonultak a kaszárnyába, hol a város költségén gulyással, borral és szivarral lettek megvendégelve.

— **Kerületi felügyelő-választás.** A dunantúli ág. hitv. evangelikus egyházkerület világi felügyelőjének megválasztása, mint hirlik, nem egyhamar lesz megejtheto. A szavazásnak e hó 25-én történendo kihirdetése alkalmával a három jelölt közül valószinüleg egyik sem n eri meg az általános szótöbbséget és igy pótválasztásra lesz szükség, melynek eredményét november vagy december előtt alig hirdethetik ki.

— **Diakonissza-beiktatás.** Ma, vasárnap, azaz szept. 17-én az evangelikus gyülekezet, kebeleben ismét szép, bár csöndes és szerény ünnepélyt tartanak Ekkor vezeti ugyanis be hivatalába *Schmidt* K. J. lelkész, mint a pozsonyi diakonissza-intézet vezetője a helybeli evang. gyülekezet első diakonisszáját. Az ünnepély a rendes délelőtti 9 órai istentisztelettel lesz kapcsolatban. A diakonissza főfeladatát a betegek és szegények gondozása képezi, melynek teljesitésével óhajtandó, hogy az minél nagyobb sikereket érjen el.

— **Orvos az iskolákban.** A netalán fellépheto trachoma meggátlása szemppontjából felsőbb hatósági intézkedésre a városi és községi orvosok többször az évben betekintenek az iskolákba s ott megvizsgálják a gyermekek szemeit Dr. *Kovits* István városi tiszti orvos a héten járta sorra az iskolákat, de bajt sehol sem talált. Érdemül tudjuk be dr. Kovátsnak, hogy az ilyen vizsgálatok alkalmával figyelme egyéb közegészségi dolgokra is kiterjed s az észlelt hiányok orvoslása soha sem marad el.

— **A lékai búcsu.** Lékán mult vasárnap búcsu volt s bár egész nap esőre állott az idő, a szép búcsuhelyet számos zarándok és vendég látogatta. A templom előtt levő vásártéren nagy sokadalom volt egész a délutáni órákig, amikor az eleredt eső beszorította a búcsu látogatóit a magánházakba és vendéglői helyiségekbe, az alkonyat pedig szétoszlásra intette.

— **A csárdás Kirchschlagon.** Néhány kőszegi fiatal embernek volt a sikerült ötlete, hogy a szomszédos Alsó-Ausztria egyik kedvelt kiránduló helyén, Kirchschlagon, magyar mulatságot rendezzen, czigányzenével, csárdással, s jó magyaros tesztelen hangulattal. September hó 8-án tartották meg a mulatságot, mely minden várakozáson felül remekül sikerült. Ausztriai szomszédaink szeretetreméltósága valósággal elragadta a magyar vendégeket s különösen a fiatal hölgyek, kik a magyar mulatság megteremtésén is sikerrel fáradoztak, ugyancsak beletalálták magukat a szép mulatság kitünő harmóniájába. Örömmel hallottuk, hogy a bájos alsó ausztriai hölgyek mily graciozitással táncolták a csárdást s mily elragadtatással tapsolták meg a szép magyar nótákat.

— **Gyanus halál.** *Ibister* Anna cselédleány folyó évi szeptember 6-án Vágódon gyermeket szült. A csecsemőt folyó hó 8-án halva találták *Brezovszky* Róbert vágodi főerdész pajtájában s miután a hullán külerőszak nyomait fedezték fel, elrendelték a biróí vizsgálatot.

— **Állami és községi tanitók közgyülése.** A Vasmegyei Általános Tanitó-Egyesület idei rendes közgyülését Sz.-Gotthárdon az állami gymnásium épületében f. é. szeptember hó 21-én tartja *Kreutz* Ede szombathelyi igazgató-tanitó elnöklete mellett. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Németh Ferenc, az egyesület volt elnökének ünnepeltetése 40 éves tanitói működése alkalmából, előadó M. Nagy Bálint. 3. A mult évi közgyülés jegyzőkönyvének felolvasása. 4. Titkári jelentés a lefolyt évről. 5. Emlékbeszéd néhai Keleti Zsigmond katatai tanitó felett, mondja: Berecz Mihály. 6. A biráló bizottság jelentése. 7. A legjobb pályamű felolvasása. 8. A Paulini-féle A B C és olvasókönyv ismertetése. Klein Gyula. 9. A számvizsgáló bizottság jelentése. 10. Inditványok. Ezek sorába fel van véve: a tanitók háza ügyének felkarolása (M. Nagy Bálint); a 15 kros nyugdij adó eltörlése (Csizmadia Pál); a marostorda vármegyei ált. tanitótestület kisküküllői fiókkörének a fizetés rendezésénél mellőzött állami tanitók érdekében körönként és testületekkénti kérvényezés tárgyában küldött inditványa (Márkus Elemér). 11. A jövő évi közgyülés helyének kijelölése.

---

hosszu hozzá s igy óvatosan fölemelkedtem rögtönzött ágyamban, ámbár csak egyik lábam jutott a padlóra, mert egy ijedtség megállitotta mozgási képességemet. Mit láttam!

Ott, hol az öreg asszony aludott, most egy ifju, csinos leányka ült, karcsu derekáig melegitő plaidekbe s takaróba bujtatva. Fejét — aranyos, szöszke fejecskéjét — ábrándozva mélyesztette a sarokba és onnan összefont karokkal a téli reggelen látszott elmerengeni, miközben lehellete a hideg ablaktáblára kedves jégvirágokat rajzolt.

Néhány pillanatig valószinüleg észnélküli merevséggel ültem helyemen, mert fölötte meglepődtem, midőn uticélom nevét hangosan kiáltozták odakinn.

Nem volt veszteni való időm, hisz már is induló félben volt a vonat. Gyorsan felugrottam, lekaptam fejemről a sapkát, lábaimról a papucsokat, a levegő fütyölve szállt ki a kaucsuk-párnából s egy pillanat elteltével minden apróságom eltünt a bőröndben. A hölgy, azt hiszem, egyszer se tekintett felém e lázas csomagolás közben.

A kocsi-fékező surlódott, az ajtó megnyilt s a kalauz — jégcsapokkal a bajszán és prémgallérján — elém sietett, hogy a kiszállásnál segitségemre legyen.

A nagy sietségben bucsú-üdvözletet dadogtam, melynek hivatása lett volna szégyenkezést, remületet és bocsánatkérést kifejezni . . . .

A szőke angyal — minden nagyitás nélkül mondhatom: az volt — nem felelt, de ha nem csalódom, félreforditott kedves arcáról gunyos mosolyt olvastam le.

Midőn a kocsiajtó ismét becsukódott, a kalauzra támadtam:

— Az ördögbe is! Mit beszélt maga nekem egy vén asszonyról? Nézze meg jól, hisz az egy ifju hölgy, egy gyönyörü hölgy! Miért nem mondta ezt nekem mindjárt?

A kalauz sunyi módom rám nézett:

— Ön uram azt mondta, hogy aludni akar, mondá némi hangsulyozással.

Formátlan, bélelt keztyűjébe dugott jobbjával szalutált s a lassan meginduló vonatra fölugrott.

A gazember!

(Németből.)

— **Egy tolvaj-család sorsa.** Rossz hire van régóta Doroszlóban a Héma-Torda familiának. Vagyonossága daczára összes tagjai a lopás mesterségét űzték. A legjobb példával az öreg Torda járt elül, a ki legidősebb fia följelentésére 9 lopási eset és két rendbeli megvesztegetés büntette miatt nem rég vád alá került s most várja elitéltetését. Az öreg, fia árulását azzal boszulta meg, hogy ezt kitiltotta az apai házból, ami miatt az utóbbi meg idősebbik öcscsén töltötte ki mérgét, ugy ütvén ezt a szerdahelyi korcsmában bottol fejbe, hogy menten elnémult. Ezt meg nem hagyta annyiban a legfiatalabb testvér. Apát és testvért megboszulandó, ez a fiu télvakra verte a legidősebb testvért, akit behoztak a kőszegi betegházba, míg a némára vert középső testvért Budapestre viszik gyógykezelésre. Ugy áll most a birhedté vált család ügye, hogy valamennyi tagja, még az asszony és a leány is a börtön falai között fognak csak ujból találkozni.

— **Második hivatalszolga.** A szombathelyi kir. törvényszék elnöke a kőszegi kir. járásbirósághoz *Schermann* János mellé *Ágoston* Györgyöt III. oszt. hivatalszolgává nevezte ki.

— **Biztos szer a vértetű ellen.** *Horváth* József velemi tanitó közli velünk, hogy ő a vértetűt a következő módon teljesen kiirtotta kertjének fáiról. Egy negyed kilonyi bagot 3 liter vizzel leforrázott s egy napig befődötten hagyta, azután meszet kevert a mocsok közé és azzal háromszor, (márczius ban, junius ban és augusztusban száraz idő) kente be a belepett fákat, melyeken a vértetűnek teljesen nyoma veszett.

— **A kötelezo koronaérték.** A jövő év első napjain életbelép a kötelező koronaérték-számitás. Erre való tekintettel most valamennyi miniszterium rendeleteket intézett alantos hivatalaihoz, hogy összes számadásaikban és könyveikben a számadás vagy könyvelés tárgyát képező értékeket az eddig használt *osztrák-magyar* *osztrák* *forint* és *krajczár* helyett *korona* és *fillér*, a rövidített *frt* és *kr.* helyett pedig *k.* és *f.* megjelölésekkel tüntesse ki. Minden díjtételt és árszabályt, melyek érvényben vannak, tiszta koronaértékre számitsák át.

— **Tánckedvelők figyelmébe.** *Rosenkranz* Márton tánctanitó ezuton is értesiti a közönséget, hogy tanitványokat a most megnyitandó tanfolyamra szeptember hó 18-ig elfogad.

— **Időjárás.** A lefolyt hét majdnem minden napján eső esett s a hőmérő higanyoszlopa reggelenként 6—7 fokra szállott alá. Ilyen idő nagyon kedvezőtlen a szőlőkre, s gazdáink tele vannak aggodalommal az idei termés iránt. Kedvező jelnek veszik azonban, hogy az ég péntek óta kiderült s a nap most melegebben süt alá a még éretlen, sőt itt-ott fejletlen szőlőbogyókra.

— **Ingatlanok forgalma.** A mult hét folyamán a következő ingatlanok kerültek telekkönyvi átirás alá: Krötzl Adolf után a 4043 és 4050 hsz. 658 frt vételárban Polgar Sándor és neje javára; Stahl Antal és neje után a 6854., 6956. (386—387.), 7664 b. hsz. 246—247. házszám 1410 frt vételárban Stahl János és neje javára; néhai Gigler Ferencz után az 1503. hsz. ¼ része Róth Katalin javára; néhai Karner Gusztávné után az 1906., 2103—2104., 6165 a. hsz. fele Karner Gusztáv javára, — a 281., 189., 282, az 1006. (2103—2104) és 6165 a. hsz. féle Karner Károly javára; néhai Novák Mártonné után az 1070., 1071., 1075. hsz. 634. számu ház fele Novák Márton javára; néhai Ritter Samu után a 2455. 4673 a. a 6834 6835 b. a (6258—6259.), 1322., (5339—5340.), (5341—5342.). (6221—6222.) hsz. 783. számu ház fele Ritter Károly, Samu javár és Zsuzsánnaa.

— **Hirdetmény.** A vármegyei központi választmánynak 226/899 sz. intézkedése folytán közhirré teszem, hogy az országgyűlési képviselő-választók 1900. évi ideiglenes névjegyzékei ellen beadott felszólamlásokra hozott központi választmányi határozatok az 1874. évi XXXIII. t. cz. 49. §-a értelmében f. é. szeptember 20-tól szeptember 30-ig bezárólag a vármegyei kiadó-hivatalban közszemlére kitétetnek s azok bárki által betekinthetők.

Kőszeg, 1899. szeptember 12-én.

Tipka Ferencz,
polgármester.

)(**Az idegfájdalom és kiséről.** Valamiképpen az előőrs csapata ingerli az ellenséget a nélkül, hogy nagy veszteséget okozna neki, azonképpen az idegfájdalom, mely magában véve nem veszedelmes betegség, kifárasztja áldozatait, a kiket a vérszegény, gyönge vérű és a kimerült idegek következtében elgyöngült emberek közül szed. Mint az előőrs katonái, ez a betegség is hirtelen és minden oldalról támad. Egyszer a fejet, az ideget és a fogat támadja meg, hogy azután egészen váratlanul hátgerinctáját vagy oldalszurás alakjában lépjen föl a test más részén. A betegségnek azt a fajtáját mondja el Bugnon kisasszonynak (Torny-le-Grand Svájz) következő levele:

— A Pink-pilulának köszönhetem, hogy egészségemet visszanyertem. Rettenetes idegfájdalom, mely hosszu idő óta kinzott, sajnálatraméltóan vérszegénynyé tett és annyira elgyöngitett, hogy semmit sem tudtam dolgozni. Éjjente nem hunytam be a szememet és annyira izgatott voltam, hogy minden tagom fájt. Azt hiszem, hogy vérem a felével megfogyatkozott és rettenetes idegfájdalmat kellett kiállanom Egy ujsághir a Pink-pilulára terelte figyelmemet Próbát tettem vele és már az első skatulya is javulást hozott. Miután több skatulya pilulát fogyasztottam el, erőm visszatért, éjjel jól tudtam aludni, jó étvágyam lett és idegeim lecsöndesedtek. Ma ismét teljesen egészséges vagyok és napi munkámat kitáradás nélkül végezhetem. Hozza levelemet nyilvánosságra, hogy mások is okuljanak belőle.

Érdemes a megemlitésre, hogy a Pink-pilulák elérte gyógyulás kettős irányban hatásos. A vér erősitésével és megujitásával képessé tették Bugnon kisasszonyt arra, hogy ellenálljon a fájdalomnak és az idegrendszerre való közvetetlen hatással meggyógyitották magát a fájdalmat. Oldalszurás, ideges főtájás, Szt.-Vitus-tánc, mind olyan betegség, melyet a Pink-pilula az idegre való hatásával meggyógyit. A vér erősitésével és fölfrissitésével pedig a vérszegénységet és a reumatizmust gyógyitja meg. A Pink-pilula kapható Magyarországon a legtöbb gyógyszertárban. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és hat doboz 9 frt. Magyarországi főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertárában, Budapest, Király-utca 12.

Különféleék.

* **Milyen idoköz legyen az eljegyzés és esküvo között.** Nem érdektelen, hogy ezt, a hölgyvilágra mindig aktuális kérdést hogyan tárgyalják Anglia és Franczia ország hölgyei. Az angol hölgyek mindnyájan várakozó álláspontra helyezkednek, a mely nézetüket egy szellemes angol urnő igy fejti ki: — Mily nagy esztelenség lenne az; egy fiatal lányt, aki talán éppen a nevelő-intézetből jön haza, eljegyzi — és rögtön férjhez is adni. Egy ilyen házasság boldog nem lehet. Az eljegyzés és a lakodalom között hosszab időnek kell eltelni és pedig több okból. Először, hogy megismerjék egymás egyéniségét, jellemét, gondolkozását, másodszor pedig az anyagiakat is jól ki kell mindkét részről tapasztalni. A Grand Nation egyik leánya is okoskodik: Mit? Evekig várjunk az eljegyzés után? Hogy a vőlegény ránk unjon? Semmiesetre! A házasságnak mielőbb meg kell történnie az eljegyzés után! — E kétféle értelmezésből könnyen láthatjuk az okokat, hogy miért tartanak Angliában a házasságok örök életen át és miért oly rövid ideig Franczia országban.

* **Öngyilkos kutya.** A Daily Telegraph római levelezője érdekes történetet mond el lapjában. Egy ur, aki a nyarat a Como tavánál töltötte, egyszer azt veszi észre, hogy kutyája feltünően soká nézi a vizet, majd hirtelen bengrik a tóba, és semmi hivására sem akar kijönni. Az ur utána ugrik s a partra viszi kutyáját, amely lihegve és erejét vesztve dult a mezőre. Azonban alig tért magához, felugrik és ismét a tóba veti magát, de most is sikerült kimenteni, bármennyire kapálódzott is ellene a kutya. Nehány nap mulva a szolgája ijedten jön haza, hogy a mikor a kutyával sétált, az állat beugrott a tóba. O azt hitte, hogy fürdeni akar s hagyta a vizben, de feltünt, hogy a kutya a viz alá dugta a tejét s nem veszi ki. Egy idő mulva aztán elmerült. Utána vetette magát, de már holtan vitte partra. Akik az esetről hallottak, sokat beszélnek arról, hogy ugyan mi kergette a halálba?

* **Magyarázat.** — Hölgy: Ugy-e Bárdos ur, lesz szives kottáimat forgatni, ha játszom?

Ur: Bocsánatot kérek, nem vagyok zeneértő.

— Hölgy: De hiszen láttam, hogy nővérének megtette azt a szivességet.

— Ur: Oh, az egész más. A nővérem, valahányszor forditani kellett, a lábamra lépett.

Irodalom és művészet.

— **A haldokló** nyárral megjönnek a hosszu, hosszu esték, a melyek már a tél unalmának izét rejtik magukban. Nappal még hangos a gyümölcsös, a hegyoldal a gyümölcsszedők és a szüretelők dalától, nappal még nincs semmi, ami a télre emlékeztetne, legfeljebb a fákról lepergő sárga falevelek, de este! — Ilyenkor, hogy ne olyan nagyon érezzük a tél édes gyermekét, az unalmat — mely apja előtt született — elővesszük a „Képes Családi Lapokat" (előfizetési ára egy évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.) — ezt a meghitt jóbarátot, mely szép képeivel, érdekes regényeivel, kaczagtató humoreszkjeivel csengő költeményeivel feledteti velünk, hogy a haldokló természet betegágyánál virrasztunk. A „Képes Családi Lapokból" — ebből a legolcsóbb s mégis legjobban illusztrált szépirodalmi hetilapból mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal (Bpest, VI., Szondy-utcza 11 szám)

— A **Divat Ujsag** hatodik évének 17-ik száma a szokásos dus tartalommal megjelent. Rendkivül gazdagságu nyolcoldalas fölapján a legujabb divatot számos képpel, bő magyarázattal ismerteti, a mit megkönnyit a kétoldalas szabásmintaiv. Szines divatképe hónaponkint a legremekebb öltözékeket ábrázolja, mig kézimunkamellékletén az egyszerütől egészen a pompásig való kézimunka magyarázatokat hozza oly könnyen megérthető modorban, hogy az ma már számos leányiskola tanitólapjává vált. E mellett olvasói mulattatásáról sem feledkezik meg. A minden számhoz mellékelt szórakoztatót kedves novellák, háztartási tudnivalók és egyéb jótanácsok töltik ki. A hónaponkint kétszer megjelenő Divat Ujság nagyon olcsó. Postán való szállitással negyedévre 1 forint 10 krajczár. Megrendelhető a kiadóhivatalban, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. szám.

Közgazdasag.

) **Miképen trágyázzuk a réteket.** A réteknek még mai napság is gyakran igen alárendelt jelentőséget tulajdonitanak: a valóságban azonban minden gazdaságra nézve megbecsülhetetlen értéket képviselnek, mert a jó szénát semmiféle más takarmány nem képes tökéletesen pótolni. Ha azonban jó szénát akarunk begyüjteni rétjeink t megfelelő ápolásban is kell részesiteni s ez a tavaszszal eszközlendő munka alapos megboronáláson kivül okszerü trágyázásból is áll. Hogy miként történjék a trágyázás és minő az egyes trágyafélék hatása a réteken erről a következők nyujtanak némi tájékozást.

1. A rétek trágyázására a legalkalmasabb évszak az ősz és a tél, kivéve, ha ezek ekkor nagyon fellágyulnak, időnként viz alatt állanak vagy pedig olyan fekvésnek, hogy a hóolvadása alkalmával a trágya lemosatnék. Csak az ősszel vagy a tél folyamán kihordott trágya oldódik fel tavaszig annyira, hogy a tenyészet kezdetén a növényzet javára váljék. A tavaszszal kihordott trágya sokkal később képes hatást kifejteni s száraz időjárás alkalmával nem is juthat érvényre. 2.) Mielőtt a trágyát kiszórjuk, czélszerü a talajt éles nehéz boronával vagy rétgrubberrel alaposan megmunkálni, Ha a rét felső rétegét alaposan meglazitjuk, ezáltal megkönnyitjük a légköri csapadékok bejuthatását, miáltal a trágya jobban oldódik és ezáltal kiadóbban fejtheti ki hatását. 3.) Tavasszal a könnyü és szivacsos szerkezetü talaju réteket ha már eléggé megszikkadtak, nehéz hengerrel hengereljük meg, hogy a tél folyamán felfagyott talaj összenyomasék. 4.) A rétek trágyázásánál főképen a következő trágyafélék jönnek tekintetbe a) K o m p o s t Megtelelő kompost készitése nélkül a réttrágyázás általában nem sokat ér. A kompost nemcsak trágyahatást fejt ki, hanem miután a füfélék gyökereit befedi és a feltalajt lazitja a türéteget védi és nemesiti. A kompost értéke legnagyobbrészt attól függ, vajjon elkészitésénél kisebb vagy nagyobb mennyiségben használtattak-e olyan anyagok, a melyek trágyahatást képesek kifejteni. b) F ö l d é s h o m o k. Jó minőségü talaj legalább 2 cm. vastag rétegben a rétre szórva, hasonló hatást képes kifejteni, mint a kompost. A homokot előnyel alkalmazhatjuk láptalajú, nedves réteken. c) T r á g y a l é. A trágyalé legjobban értékesithető a kompost készitésénél. Ha magában akarjuk felhasználni, akkor azt fogjuk tapasztalni, hogy különösen az esetben lesz hatása kiadós, ha akkor visszük ki a rétre, mig a hó is künn fekszik, vagy pedig ha a tenyészet kezdetén alkalmazzuk. Ez utóbbi esetben nedves időben ne használjuk, mert az igavonó állatok és a kerekek igen mélyen belevágnak a termőrétegbe és azt alaposan megrongálhatják. Igen fontos továbbá, hogy a trágyalé lehetőleg egyenletesen osztassék el épen azért nem szabad sajnálni a költséget és egy jó trágyalé elosztót kell beszerezni. Ha kizárólag trágyalevet használunk fel trágyázásra igen buján fog a fü növekedni, ha azonban mellékesen nem adunk foszforsavat és káliumot, a termelt fü nem alkalmas arra, hogy az állatokat teljesen kielégitően táplálja. d) H a m u. A ta — szappanfőző — és jobb minőségü tőzeg hamu a leghatásosabb réttrágyák közé tartoznak; a hamu mellesleg a mohát és a sásféléket is irtja. A hamu igen hathatósan elősegiti a vadhere növekedését fejlődését és a hamutrágyázás után nagyszámban mutatkozik ott a hol annak előtte satnya fejlődése következtében észrevehető nem volt A hamut czélszerübb kora tavasszal — lehetőleg szélcsendes időben és nedves levegő mellett kiszórni — mint ősszel vagy a tél folyamán. A hektáronként elszórandó hamu mennyisége függ annak káli és foszforsav tartalmától, miért is czélszerü a hamut valamely vegykisérleti állomáson megvizsgáltatni. e) M é s z. Igen jó hatású hidegebb természetü és savanyú talajokon. A mész a nagyon savanyu talajokat sástalanitja és a heretélék fejlődését előmozditja. A kompost készitésnél a mész nélkülözhetetlen, mert a nyers anyagokat leltárja és elosztja és igy gyorsan növényi tápanyagokká alakulnak át. f.) Guano csontliszt és chilisalétrom igen jó hatásuak de annyira drágák, hogy a trágyázás költségei a rét trágyázásánál nem térülnek meg és az ezek által produkált széna is túlságosan sokba kerül. A kainit és foszfortrágyák főleg könnyebb talajon jó hatást fejtenek ki; legjobb e két utóbb emlitett trágyát együttesen alkalmazni, hektáronként 400—500 kgot.

Henneberg-selyem

45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — **csak akkor valodi**, ha közvetlen gyáraimból rendeltetnek, — fekete, fehér és szines, — a legdivatosabb szövés, szin- és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak postaber és vámmentesen valamint házhoz szállitva, — mintákat pedig posta fordultával küldenek,**

Henneberg G. selyemgyárai (c. k. udv. szállitó) Zürichben.

Magyar levelezés. Svájczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Piaczi árak.

Buza	100 kilo	. .	8.70	krtól	9.80	kr.-ig.
Rozs	„	„ . .	7.—	„	8.60	„
Arpa	„	„ . .	7.20	„	8.80	„
Kukoricza	„	„ . .	5.20	„	5.90	„
Zab	„	„ . .	6.30	„	6.60	„

Vasuti menetrend.

Állomások.	II. III. oszt. kocsikkal				
Középeurópai idő.	reggel	d.e.*	d. e.	d. u.	este †
Köszeg ind.	4^{55}	8^{05}	11^{54}	5^{10}	8^{40}
Lukácsháza (m. h.)	5^{08}	8^{19}	12^{01}	6^{13}	8^{54}
Német-Gencs (m. h.)	5^{24}	8^{35}	12^{20}	6^{29}	9^{10}
Szombathely érk.	5^{39}	8^{50}	12^{34}	6^{35}	9^{25}
Szombathely ind.	6^{45}	11^{00}	3^{15}	7^{05}	10^{10}
Német-Gencs (m. h.)	7^{01}	11^{15}	3^{31}	7^{21}	10^{26}
Lukácsháza (m. h.)	7^{18}	11^{31}	3^{48}	7^{38}	10^{42}
Köszeg érk.	7^{31}	11^{43}	4^{01}	7^{51}	10^{55}

*) Csak kedden és pénteken közlekedik.

† Junius 1-től szep. 15-ig vasár- és ünnepnapokon közlekedik.

Magyar királyi államvasutak.

Budapestre.

Szombathely	éjjel	2.50	reggel	9.08	d. u.	12.40	este	11.—
Vép . . .	„	3.06	„	—.—	„	12.53	„	11.11
Sárvár . .	„	3.36	„	9.33	„	1.16	„	11.11
Kis-Czell .	reggel	4.36	„	10.01	„	2.21	„	12.2
Győr . . .	d. e.	11.08	„	11.28	„	4.58	„	3.—
Bpestre érk.	d. u.	1.45	d. u.	2.05	este	9.20	„	7.36

Budapestről.

Budapest	regg.	8.50	d. u.	1.45	d. u.	2.20	este	9.55
Győr . .	d. e.	11.47	„	4.41	„	5.30	„	2.34
Kis-Czell .		1.54	este	6.02	este	8.49	„	4.34
O.-Asszonyfa	„	—	„	—	„	—	„	—5
Sárvár . .	„	2.25	„	6.25	„	9.34	„	5.03
Vép . . .	„	2.51	„	—.—	„	10.07	reggel	5.32
Szombath. é.	„	3.04	„	6.52	„	10.23	„	5.40

Szombathelyről Grácz felé indul:

Szombathely	regg.	6.06	d. u.	3.16	éjjel	7.—
Kis-Unyom	„	6.19	„	3.29	„	—.—
Egyházas-Rádocz . . .	„	6.33	„	3.42	„	—.—
Körmend	„	6.48	„	3.56	„	7.25
Csákány	„	7.03	„	4.09	„	—.—
Gátót	„	7.12	„	4.18	„	7.40
Szt-Gotthárd	„	7.32	„	4.36	„	7.54
Gyanafalva	„	7.53	„	4.53	„	8.04
Grácz-ba érkezik	d. e.	10.35	este	7.35	„	9.56

Grácz felől Szombathelyre érkezik:

Grácz	reggel	5.42	regg.	8.10	este	6.17
Gyanafalva	„	7.53	„	10.54	„	8.59
Szt-Gotthárd	„	8.04	„	11.09	„	9.11
Gátót	„	8.16	„	11.26	„	9.30
Csákány	„	—.—	„	11.36	„	9.45
Körmend	„	8.33	„	11.50	„	9.52
Egyházas-Rádocz . . .	„	—.—	„	12.04	„	10.13
Kis-Unyom	„	—.—	„	12.18	„	10.29
Szombathelyre érkezik .	„	9.01	„	12.31	„	10.46

Déli vasut menetrendje.

Szombathelyről Bécs felé indul:

Szombathely . . .	éjjel	4.—	reg.	5.52	d. e.	9.04	d. u.	4.39
Acsád	„	4.18	„	6.07	„	9.21	„	4.55
Bécsbe érk. . . .	„	8.50	„	9.15	d. u.	1.35	„	9.35

Bécs felől Szombathelyre indul.

Bécs	regg.	6.50	déle.	10.50	d. u.	2.55	est.	7.40
Acsád	„	10.41	„	1.55	„	7.34	éj.	12.20
Szombath. é. . . .	„	10.55	„	2.07	„	7.51	„	12.37

Szombathelyről Nagy-Kanizsa felé indul:

Szombathely . . .	d. e.	11.07	este	8.05	éjjel	12.51
Dömötöri	„	11.23	„	8.26	„	1.10
Molnári	„	11.32	„	8.37	„	1.21
Győrvár	„	12.—	„	9.09	„	1.53
N.-Kanizsára érk. .	„	1.35	„	11.01	„	3.42

Kanizsa felől Szombathelyre indul:

N.-Kanizsa	éjjel	12.45	reggel	6.05	d. u.	2.05
Győrvár	„	2.39	„	7.47	„	3.38
Molnári	„	3.14	„	8.17	„	4.05
Dömötöri	„	3.27	„	8.28	„	4.15
Szombathelyre ér. .	„	3.47	„	8.45	„	4.31

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy f. évi **szeptember 26-án** Köszegről 4 hétre eltávozom.

Kiváló tisztelettel:

Scharpf Jenő, fogtechnikus,

Köszegen, Kelcz-Adelffy-utcza 46. sz. alatt.

154/899. h. sz.

Árverési hirdetmény.

Alólirott kir. közjegyző ezennel közhirré teszi, hogy a néhai Koczor János és neje, szül. Báár Mária örökösei közös tulajdonát képező következő ingatlanok és ugyan:

1.) A köszegi 1668. sz. tjkvben +5285 hrsz. Schwarzacker dülői szántó 885. □öllel . . . . . 120 frt,

2.) ugyanott +4619. hsz. Kleintelder dülői szántó és rét 1465 □ öllel 200 frt,

3.) ugyanott +4661. hrsz. Kleinfelder düllői szántó 491 □ öllel . 100 frt,

4.) ugyanott +2689. hrsz. alsó téglaveto dülői szántó 1241 □öllel . 180 frt,

5.) A köszegi 2346. sz. tjkvben I. 1366. hrsz. alatti 810. sz. temetőuteai földszintes ház ¼ része, valamint a köszegi 2713. sz. tjkvben +1367/b. hrsz. kert 71¾ □ öllel . . . . 300 frt

kikiáltási árak mellett hivatalos helyiségemben **folyó évi szeptember hó 27-ik napján d. e. 9 órakor** önkéntes árverés utján eladatni fognak.

Az árverési feltételek irodámban a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Köszeg, 1899. évi aug. 25-én.

Pfeffel János
kir. közjegyző.

$4^3/_4$ kiló kávé

bérmentve, postafordultával, utánvét mellett.

Santos	frt	5.—
Cuba jószemü	„	6.—
Cuba nagyszemü	„	7.50
Gyöngycuba	„	7.—
Jáva	„	7.—
Ceylon, nagyon finom . . .	„	8.75

Biagio Baccich
Finméhen.

OLCSO KERITESEK! OLCSO KERITESEK!

Haidecker Sándor

sodronyszövet-, fonat- és kerités-gyára

BUDAPESTEN. VIII. ker., Üllöi-ut 48. sz.

Gyárt és szállit: **gép- és kézi sodronyfonatokat tüskés sodronyt, pánthuzalt: erdők, vadaskertek, baromfi udvarok, gazdasági telkek, kertek, gyümölcsösök, szőllők** stb. bekeritésére **olcsó árak** mellett. **Nyaraló-, park- és erkély-rácsokat,** valamint csinos és erős kivitelü **kapukat** és **ajtókat** vaskeretes sodronyfonat és kovácsolt vasból; ugyszintén díszes **virágágy- és gyepkeritéseket** és **favédő kosarakat.** Továbbá: **föld- és kavics-rostákat; szőllőbogyozó rostákat, magtárablak-rostélyokat; ökörszáj-kosarakat, szikratogókat; gabonaválasztó-hengereket,** valamint régi választóhengereknek **uj sodronyköpenynyel** való ellátását. **Rostaszöveteket és fonatokat szelelőrostákba.**

Árjegyzékek és költségvetések ingyen.

Jutányos és pontos kiszolgalás.

118/899. h. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirott kir. közjegyző ezennel közhirré teszi, hogy néhai Mayerhofer Ferencz örökösei közös tulajdonát képező, a köszegi 419. számu tjkvben A + alatt felvett 726. hrsz. alatti 439. számu földszinti ház az intézet-utczában 1500 frt kikiáltási ár mellett,

hivatalos helyiségemben f. évi szeptember hó 23-ik napján d. e. 9 órakor

önkéntes árverés utján eladatni fog.

Az árverési feltételek irodámban a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Köszeg, 1899. évi augusztus hó 25-én.

Pfeffel János,
kir. közjegyző.

Keil-Lakk

(Glasur),

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.
1 nagy palaczk ára 1 frt 35 kr. — 1 kis palaczk ára 68 kr.

Padló-fényesitő,
legjobb és legegyszerübb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 45 kr.

Arany-fénymáz
képkeretek stb. bearanyozására.
1 kis palaczk ára 20 kr.

Fehér „Glasur"-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnani befestésére.
1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kapható:

Unger József-nél Kőszegen.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.